

**БЪДЕЩЕТО НА ПОЧТИ ВСИЧКО
КАК НАШИЯТ СВЯТ ЩЕ СЕ ПРОМЕНИ
ПРЕЗ СЛЕДВАЩИТЕ 100 ГОДИНИ**

THE FUTURE OF ALMOST EVERYTHING:

The Global Changes That Will Affect Every Business and All Our Lives

First published in Great Britain in 2015 by Profile Books Ltd

Edition expanded and updated in 2019

Copyright © Patrick Dixon 2015, 2019

© Деян Кючуков, *превод от английски*

© Живко Петров, *дизайнер на корицата*

София • 2021

ISBN: 978-954-28-3378-9

Патрик Диксън
БЪДЕЩЕТО
НА ПОЧТИ
ВСИЧКО

Превод от английски
Деян Ключков

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	7
<i>Първа глава</i>	
БЪРЗИНА	24
<i>Втора глава</i>	
УРБАНИЗАЦИЯ	82
<i>Трета глава</i>	
СОЦИАЛНОСТ	145
<i>Четвърта глава</i>	
УНИВЕРСАЛНОСТ	214
<i>Пета глава</i>	
РАДИКАЛНОСТ	290
<i>Шеста глава</i>	
ЕТИКА	365
<i>Седма глава</i>	
ЧОВЕШКИЯТ ЖИВОТ ПРЕЗ 2120 ГОДИНА	411
<i>Осма глава</i>	
ДА МОДЕЛИРАМЕ СВОЕТО БЪДЕЩЕ	428
ЗА АВТОРА	432
БЛАГОДАРНОСТИ	434

УВОД

Истината за бъдещето

През следващите 20 години нашият свят ще стане свидетел на поредица разтърсващи събития и изобретения, които ще засегнат правителства, корпорации и личния ни живот. Ние се носим с главоломна скорост към бъдеще, разбирано от малцина, но имащо огромни последици за човечеството.

Грабнете бъдещето в ръце или то ще ви сграбчи в своите.

Моята работа е да живея през 2050 г. и да виждам утешителния ден като история.

От 1996 г. насам работя с около 400 от най-големите 2000 компании, обхващащи всяка индустрия, както и с много правителства, откъдето черпя информация за *истината* относно живота, който предстои. Повечето прогнози, направени от мен в 17 книги и хиляди речи и презентации, са се сбъднали. Тук са събрани нещата, които говоря пред висши лидери по цял свят за развитието до 2050 г., а и далеч по-нататък, въз основа на доказана методология. Има дори глава за живота през 2120 г. Както ще видим, занапред дискусиите в конферентните зали ще касаят не толкова *тенденциите*, които често пъти са очевидни, а момента на настъпване на събитията, който ще е от критично значение. Например кога повечето нови автомобили, продавани в Париж, ще станат електрически?

Какво всъщност се променя – защо много от тенденциите ще отшумят

Изправени сме пред най-големите заплахи за оцеляването в човешката история, докато технологиите, от своя страна, също предлагат най-големите възможности, известни досега, за решаване на тези предизвикателства.

Потребителските нагласи се изменят радикално. Повечето днешни компании няма да съществуват след 20 години. Кой ще бъдат победителите, а кои – губещите? И какви действия трябва да предприемат лидерите?

Идните поколения ще бъдат шокирани от днешните темпове на нарастване на населението, от нашата разрушителност, от безогледното замърсяване с отпадъци и токсични материали. Решенията, взети през следващите две десетилетия, ще променят живота на земята за повече от 10 хиляди години, а милиони видове ще изчезнат, докато ние продължаваме да усилваме парниковия ефект и да прекрояваме лицето на планетата.

Наследниците ни ще са шокирани и от „асиметричния“ характер на риска: как сравнително малки групи, разполагащи с ограничен ресурс, са в състояние да диктуват цели национални програми, да доминират глобалните новини, да спъват икономическия растеж, да налагат промени в корпоративната политика и да държат цели общности като заложници. Затова следва да обърнем особено внимание как такива групи ще придобиват сила за в бъдеще и какви могат да са техните мотиви.

От друга страна, редица тенденции ще се развиват също толкова бавно и предсказуемо, колкото през последните 30 години. В много отношения ежедневието на повечето хора ще се мени не така драматично, както мнозина предполагат. Всъщност историята показва, че колкото по-стряскаща е дадена Прогноза, толкова по-малко вероятно е тя да се сбъдне, така че следва да се отнасяме с известни резерви към раздувани от медиите теми като Брекзит или дългосрочния ефект от управлението на президента Тръмп.

Много „основни тенденции“, които сега доминират медийното внимание, ще отшумят напълно, и то съвсем скоро. Някои аспекти от цифровата революция например приближават своята зрялост. За по-малко от пет години елек-

тронната търговия на дребно във Великобритания нарасна повече от два пъти, от 12 до 24% от всички покупки. При това темпо след още десетилетие тя ще трябва да обхване 100% от покупките в Обединеното кралство, което, естествено, няма как да стане. Така че кривата на сегашния растеж ще се забави и изравни в обозримо бъдеще. Същото важи за дела на хората, притежаващи смартфони в световен мащаб, за частта от времето, прекарвано онлайн, и т.н.

Можем да гледаме на собственото си бъдеще като на нещо, за което следва да се подготвим, или нещо, което ще бъде оформено от нашите действия. В този смисъл настоящата книга е по-скоро *футуристична*, отколкото *фаталистична*.

Както някои мои клиенти установиха от собствен опит, дори да имате най-добрата стратегия на света и отлични лидери, ако светът се промени неочаквано, просто ще ви запрати още по-стремглаво в грешната посока. В първото си поприще като лекар, грижещ се за умиращи ракови болни, научих, че животът е твърде кратък, за да пилеем дори ден от него в неща, които са пълна загуба на време или в които не вярваме – така че спешно да разберем на къде отиваме.

Най-големият риск е институционалната слепота

След като медийните заглавия са пълни с плашещи, сензационни, объркващи, безумни и безсмислени прогнози, откъде да почерпим истинска *далновидност* и *прозрение*? Трябва да започнем със собствения си здрав разум и с отворени очи.

Дълги години съм наблюдавал отново и отново, че най-големият риск за всяка организация (а всъщност и за всяка Прогноза) е институционалната слепота. Ако банкери прекарват твърде много време с други банкери, резултатът е банкова криза. Ако ИТ специалисти прекарват твърде много време с други ИТ специалисти, резултатът

може да е ключова слабост в системата, лош клиентски интерфейс или уязвимост към кибератаки. Ако военни командири прекарват твърде много време, играейки военни игри с колегите си, резултатът може да бъде...

Най-плашещата публика, пред която съм говорил

Аз изнасям до 60 лекции годишно в много страни, но най-плашещата публика, пред която съм се изправял, беше в Пентагона. Трябваше да говоря пред 500 висши военни и да им предложа начини, по които да приложат огромния си боен потенциал за *намаляване* на международното напрежение, *подобряване* на имиджа на Америка, *предотвратяване* на бъдещи войни и *премахване* на заплахите за националната сигурност.

Хората в аудиторията командваха най-голямата армия в света от кораби, изстребители, подводници, ядрено оръжие, крилати ракети, дронове, танкове, артилерия, сухопътни войски, военно разузнаване и т.н.

Преди началото на лекцията обиколих изложбената зала отвън, търсейки вдъхновение в последния момент. Тя бе пълна с впечатляващи образци на бойна техника. Маркетингови екипи от глобални оръжейни компании ми обясняваха как с помощта на техните екзотични технологии могат да се изтребват огромен брой хора още по-ефективно и с по-малко усилия и риск.

Направи ми впечатление колко отживяло звучат думите им. Оръжията бяха наистина впечатляващи, а технологиите – страхотни, но притежаването на по-големи пушкала никога не може да изгради доверие, да се справи с основните причини за конфликта, нито да утеши разбитите сърца на победените.

Как да предизвикаме голям конфликт за секунди

В бъдеще решаващият въпрос за командира няма да бъде с колко ракети, дронове или други сили разполага.

Ще е по-скоро нещо от рода дали да даде заповед за стрелба по шестгодишно момиченце, което върви към контролно-пропускателния пункт на американската армия и което вероятно носи бомба. И то пред вторачените обективи на телевизионните новинарски емисии.

Смъртта на едно дете може да предизвика гняв сред местното население, по-широки граждански вълнения и по-нататъшно кръвопролитие, както и глобално осъждане. Цялата мощ на военната суперсила е напълно безполезна в такъв момент.

Докато крачех пред онази зала, най-много ме притесниха сериозните предупреждения, че съм първият неамериканец, комуто някога е било позволено да се обърне към въпросния редовен военен форум. Дотогавашната политика била, че само гласовете на американски граждани заслужават да бъдат чути. Трябваше да приема като привилегия, че съм допуснат, а те са благосклонни в желанието си да изслушат някого с различен светоглед. Подобна слепота ще откриете във военните игри, играни и от други министерства на отбраната, в много държави по света.

В капана на тясната визия

Никоя организация не е застрахована от лека форма на колективна лудост – иначе казано, от неспособността да вижда по-широкия контекст. Всеки от нас чете света наоколо през собствен чифт очила, които допълнително изкривяват възприятията и реакциите, вече бездруго оформени от нашия произход, култура, история и опит. Ето защо най-важната стъпка към точното прогнозиране е да сме наясно с ограниченията си. Свалете своите очила и създайте достатъчно мислено пространство, за да наденете чуждите.

Лично пътешествие

Моето житейско пътешествие ме е отвело в 60 страни по света. Разговарял съм с лидери на правителства и водещи корпорации от всяка индустрия; срещал съм се с новатори и предприемачи; съветвал съм свръхбогатите; работил съм и с най-бедните в гетата на мегаполисите, бежанските лагери и затъntenите селски райони.

Пазарните проучвания не могат да предсказват бъдещето

Една от първите истини, които усвоих, е, че пазарните проучвания са безполезен, скъп и опасен инструмент за всичко друго освен за съвсем краткосрочни прогнози. Компании и правителства харчат по 46 милиарда долара годишно, питайки хората как ще се държат. Но настроенията се менят за часове в отговор на нови продукти, социални медии, примери на насилие, спортни събития, гръмки скандали или смъртта на някой национален герой.

Това не значи, че проучванията на пазара не са важни. Трябва да следим отблизо клиентите си и техните настроения. Слушайте внимателно какво казват и решавайте всички проблеми, които срещат. Но не им *вярвайте*, щом стане дума за бъдещето.

Една дума ще определя бъдещето

Друга истина, която научих, е следната. Един-единствен фактор ще влияе на бъдещето повече от всякакви събития, икономика, иновации, технологии, демография, религия или политика. Лидерите често се съсредоточават върху показатели, данни, финанси, анализи, процеси, клиенти, конкуренти, инвеститори, обществено мнение и регулации. Всички тези неща имат значение, но има друг централен елемент, който е още по-важен за оформянето на утрешния ден.

Ако искаме да изследваме бъдещето, трябва да се запитаме какво хората е най-вероятно да МИСЛЯТ и да ЧУВСТВАТ. Тоест всичко се свежда до понятието ЕМОЦИЯ. Както ще видим в следващите глави, емоционалните реакции често са много по-значими от самите събития. Всяко лидерство трябва да гради връзка с емоцията – именно затова роботите не могат да ръководят.

Колко далеч напред да гледаме?

Когато ме помолят да изнеса лекция за бъдещето, винаги задавам един и същи въпрос: колко далеч искате да ви отведе и в кои области?

Ако сте *борсов търговец*, ви е нужно да виждате само 3 милисекунди по-напред от пазара, за да натрупате милиарди от високочестотна търговия.

Ако сте *модна къща*, шест месеца визия вероятно ви стигат.

Ако сте *банка*, хоризонтът ви трябва да е около пет години, докато ако сте *застраховател*, той трябва да обхваща десетилетие и повече.

Клиентите ми по *фармация* се нуждаят от 25-годишна Прогноза, защото изнасянето на ново лекарство на пазара отнема 15 години, а патентите изтичат след 25.

Енергийните компании гледат още по-далеч. Неотдавна разговарях с висш ръководител от сектора, който десетилетие по-рано бе подписал договори за добив на нефт и газ от Каспийско море. Щеше да отнеме още десетилетие, преди инсталациите да влязат в експлоатация, с продължителност на живота 30 и повече години. Затова при сключване на такива договори е нужен 50-годишен поглед върху развитието на цените на енергията.

Как да отгатваме бъдещето?

Откъде, за бога, да знаем каква ще е средната цена за барел петрол от 2040 до 2050 г.?

Някои хора казват, че е невъзможно и безсмислено дори да се опитваме да прогнозираме. Всичко, което можем да сторим, е да се подготвим за несигурността. Но това е опасна, наивна и фаталистична глупост. Естествено, много зависи *какво* се опитвате да предскажете.

Вярно е, че никой не може предварително да отгатне краткосрочните ценови и валутни колебания, резултатите от оспорвани избори или следващите ходове на безотговорни политици. Няма как да сме *сигурни* какво ще ни донесе утрешният ден, но и не това е целта. Напълно достатъчно е всеки, вземащ решения, да има добре обосновани очаквания за това кое е най-вероятно да се случи, а същевременно да взема предвид и алтернативни сценарии, за да управлява рисковете.

Дългосрочните тенденции често са предсказуеми

Надеждното и дългосрочно прогнозиране се базира на мощни тенденции, имащи ясно изразено и последователно поведение през последните 30 години. Такива тенденции са в основата на всяка добре изградена корпоративна стратегия и държавна политика. Ето няколко примера:

- постепенно забавяне на темповете на нарастване на световното население;
- хората се женят все по-късно или изобщо не се женят, което води до по-ниска раждаемост в много общества;
- бърз, но предсказуем спад в цените на цифрови технологии, мрежи и телекомуникации;
- бързо навлизане на всички видове безжични/мобилни устройства и мобилни плащания;
- преход от традиционни продажби на дребно към онлайн продажби, с по-бърза доставка;
- нарастваща свързаност между хора, компании и машини;
- бърз растеж на нововъзникващите пазарни икономики;

- бърз растеж на потребителите от средна класа в развиващите се пазари;
- миграция на стотици милиони хора от селата към градовете;
- масова миграция от по-бедни към по-заможни държави;
- повишаване на глобалната грамотност и броя на висшистите;
- спад в себестойността на повечето стоки за масово потребление;
- ръст в международната търговия (въпреки протекционизма) и в пътуванията;
- формиране на търговски блокове, зони за свободна търговия, валутни зони;
- все по-големи глобални корпорации, сливания и консолидации, с по-къси и гъвкави вериги за доставки;
- бърз растеж на генетичните изследвания за здравни цели;
- развитие на биотехнологичните терапии, включително при стволовите клетки;
- нарастваща продължителност на живота, с подобро хранене и здравеопазване;
- застаряване на населението на много места като Европейския съюз, Япония, Южна Корея, Китай;
- бурна раждаемост в развиващи се страни като Индия и Нигерия;
- повишаване на социалната роля и трудовата заетост на жените;
- нарастваща загриженост за благосъстоянието на децата и насилието над деца;
- увеличаване на акцента върху безопасността на работното място в световен мащаб;
- повишена загриженост за околната среда/екологията/устойчивото изхранване;

- дестабилизация на държави с големи минерални или енергийни богатства;
- преминаване от войни между нациите към граждански конфликти;
- по-широко приемане на демокрацията, съчетано с недоверие към традиционните политици;
- утвърждаване на гражданските права и социалната защита за уязвимите;
- по-високи клиентски очаквания за удобство, комфорт, стойност, честност, надеждност, бързина на обслужването – и повече оплаквания, когато стандартите не се спазват;
- бърза автоматизация на рутинните дейности в домове, офиси, фабрики;
- навлизане на изкуствения интелект и нарастващ потенциал за държавен контрол.

Бих могъл да изредя още стотици, касаещи вашата конкретна индустрия или нация. Тези широки тенденции са подробно описани през последните десетилетия и са достатъчно очевидни за анализаторите като мен. Те обаче се развиват много по-бавно от мимолетните пикове, спадове и модни прищевки.

Всички тенденции са свързани помежду си

Всяка голяма тенденция има смисъл само в контекста на останалите и си взаимодейства с тях. Нещо повече – вашето лично бъдеще се оформя от бъдещето на над 7,5 милиарда други хора. Ето защо е нелогично и опасно да се съсредоточаваме само върху една отделна тенденция. За жалост, именно това правят много икономисти, биолози, технологични гурута, военни съветници и други специалисти, всеки заровил глава в рамките на собствената си специалност.

Не казвам, че и аз не съм бъркал. Предвиждането на тенденции е рисков процес, който учи на смирение. Ако

искате да прецените сами за себе си, ще намерите над 600 *YouTube* видеоклипове, стотици презентации и статии, както и текста на шест книги, публикувани от 1997 г. насам на моя уеб сайт и посетени от над 17 милиона души.¹

2040 г. е по-близо, отколкото си мислим

Следващият въпрос може да ви прозвучи странно, зададен от един футурист, чиято кариера се гради върху тълкуване на бързо случващите се промени, но все пак отговорът му е от изключително значение:

Какво всъщност се е променило за последните 20 години?

Истината е, че въпреки целия шум около скоростта на промяната няма да отнеме дълго да ориентирате един бизнес лидер, току-що събудил се от кома, продължила 20 години. Вероятно само час-два, колкото да му обясните най-важните глобални и социални събития. Нека го наречем Том...

Малко неща наистина биха изненадали Том. За какво ще му разкажете? Пукването на дот-ком балона и атаката на 11 септември; войните в Ирак, Афганистан и Сирия, свързани с ислямските бойци; по-евтините и по-мобилни компютърни устройства; по-бързия интернет, нараналата електронна търговия и навлизането на социалните медии; технологиите и роботизацията; възхода на азиатската икономика; притесненията относно глобалното затопляне и никнешите соларни инсталации; срива на пазара, тръгнал от кризата с ипотечните облигации; корпоративните скандали; повишаването на възрастта за пенсиониране и тревогите относно пенсионната система; поредното показване на мускули между Изтока и Запада; появата на нови вирусни епидемии; по-автократичните и

¹ <http://www.globalchange.com> – Б. а.

националистично настроени лидери в държави като Русия, Турция, Унгария, Китай и Америка. Промените сякаш не са една и две.

Но разходете Том из улиците на коя да е европейска столица и той надали ще съзре *радикална* промяна, да речем, в модата, музиката, поп културата, политиката, надеждите или мечтите на младите хора. Нещата ще му се сторят почти същите, освен че хората гледат повече в екраните на смартфоните си и пазаруват повече онлайн.

Той без съмнение ще отбележи, че мнозина подобно на него са ползвали смартфони като *Nokia 9000* още през 1996 г., разполагащи с уеб браузър, имейл, камера и текстообработка, като цените им ежегодно са падали наполовина. Може би ще добави, че дъщеря му е отваряла по 16 чат екрана едновременно през 1997 г. Повечето други неща, изброени по-горе, също по един или друг начин са били обусловени през 90-те. И така, какво чак толкова ще удиви Том днес?

Млади и стари водят по-сходно съществуване

В развитите страни днес има много по-малко разлики между поколенията, отколкото се наблюдават през 50-те и 70-те години на миналия век. Стари и млади слушат подобна музика, гледат едни и същи филми, носят едни и същи дрехи, предприемат еднакви пътувания и имат сходни ценности.

Хората се хранят повече навън, а стандартът на живот се е повишил. Технологиите са по-евтини. Домовете в Европа и Америка не изглеждат много по-различно, отколкото през 2000 г. Офисите са с по-отворена планировка, а хората носят собствени компютри и мобилни устройства. Но повечето все още пътуват до работното място. Телевизионните новини са в същия стил. Холивудските филмови сюжети продължават да се рециклират, макар и с подобри визуални ефекти, а големите спортни събития още привличат огромни тълпи.

Много неща през 2040 г. също ще бъдат удивително сходни

Истината е, че през 2040 г. ежедневието на повечето хора няма да е много по-различно от сега. След 18 години на повечето места по света днешните бебета ще живеят почти по същия начин, както 18-годишните младежи живеят в момента. Ще завършват средно образование, ще полагат изпити и ще се насочват към работа или следване. Надеждите, мислите и мечтите им ще бъдат също като вашите на тяхната възраст. И те ще се оглеждат в огледалото и ще се чудят как ги възприемат околните, ще се надяват един ден да срещнат половинката си и да установят хармонична, дълготрайна връзка. Ще се стремят към щастлив и комфортен живот, ще мислят каква диря ще оставят след себе си, какво правителство искат или ще се борят за по-устойчив свят. И когато на свой ред станат родители, ще имат същите тревоги за благосъстоянието на собствените си деца. Наивно е да смятаме, че човешката природа ще се промени заради дигитализацията, мобилните устройства, роботизираните системи, виртуалната реалност, генното програмиране, социалните мрежи или каквото и да било друго. Трябва само да се обърнем назад и да прочетем историите, писани преди 2000 години, за да разберем колко сходни са дълбоките ни психологически и физически потребности.

Поколението Y е по-загрижено за дългосрочното бъдеще

Но в същото време текаат и фундаментални промени, които ще трансформират общества, ще заличат мултинационални компании и ще унищожат правителства. Поколението Y, което на практика води целия си зрял живот в третото хилядолетие, е далеч по-загрижено за дългосрочни проблеми като устойчивостта на околната среда.

Историята ще стане свидетел на един много различен свят към 2050 г., с напълно нов баланс на силите, нови гло-

бални култури, нови индустриални гиганти, нови форми на управление и нови социални навици.

Шестте лица на бъдещето

От две десетилетия насам аз използвам метода на Шестте лица на бъдещето. Всяко лице е важно и е предмет на отделна глава от тази книга, но относителната тежест на всяко от лицата зависи от това кой сте и къде живеете.

Невъзможно е да обхванем с поглед всичките шест лица наведнъж: някои от тях са съседни, а други – противоположни. Взети заедно, те са като шестте страни за куб, който неспирно се върти в съзнанието ни, като движещата му сила е емоцията. Първите букви на лицата образуват думата „БЪДЕЩЕ“².

Бързина – скорост на промяната, непредвидени събития, цифрови технологии, изкуствен интелект, роботика.

Урбанизация – съсредоточаване на населението в градовете, демография, здраве, модни тенденции.

Социалност – бъдещи нации, култури, социални мрежи, брандове, екипи.

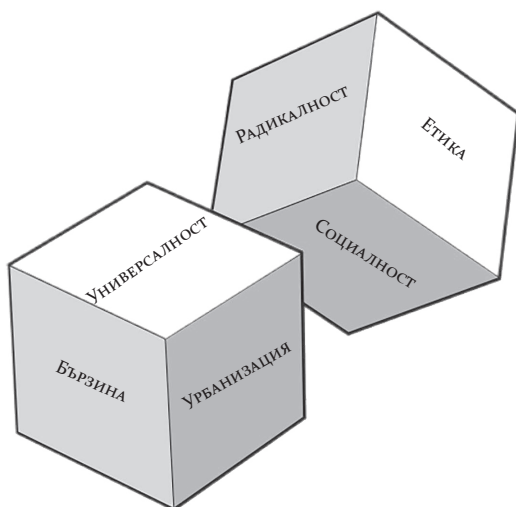
Универсалност – бъдеща глобализация, производство, търговия на едро и дребно, включително и електронна.

Радикалност – смърт на политиката, възход на радикалния активизъм, устойчивост на околната среда.

Етика – ценности, мотивация, лидерство, стремежи, духовност.

Бързина и Урбанизация са тясно свързани и образуват две съседни стени на куба, докато Радикалност и Етика също са редом от другата му страна. Отгоре е Универсалността, а отдолу, теглейки в обратна посока, е Социалността.

² Англ. FUTURE, образувано съответно от думите Fast, Urban, Tribal, Universal, Radical и Ethical. – Б. пр.

Повечето мениджъри цял живот гледат куба отгоре, виждайки свят на Бързина, Урбанизация и Универсалност. Но едно обръщане на 180 градуса ни представя съвсем различен поглед: свят, изграден от Социалност, Радикалност и Етика.

Разбирането на напрежението между тези две доминиращи гледни точки е от съществено значение. Както ще видим, дори съвсем малка група, застъпваща силно Радикалността, Етиката и Социалността, може дълбоко да повлияе на компании или дори на цели нации. Вземете за пример националистично настроените политици, опонентите на миграцията, „Ислямска държава“, активистите срещу климатичните промени или потребителите, агитиращи срещу детския труд: те са Радикални по своето мислене, водени от силни етични подбуди (независимо дали сме съгласни с тях, или не) и много Социални (единни, сплотени, добре организирани).

Всяка тенденция си има и антитенденция

Както ще открием, всяка тенденция има своята противоположност, която специалистите по обществени нагласи са в състояние бързо да различат – да речем, по-консервативните или по-либерални нагласи в части от даден град или държава.

Нарастването на употребата на наркотици е съпроводено от призови за тяхната декриминализация. В същото време неопрохибиционистите се стремят да направят невъзможно дори запалването на цигара на обществено място.

Медиите и маркетингът непрестанно способстват за хиперсексуализацията на деца и младежи, но редом с това подклаждат и възмущение от насилието и сексуалния тормоз над непълнолетни. През следващите 100 години можем да очакваме мощни сблъсъци между противоположни тенденции и свят, ставащ все по-краен и нетолерантен. Вече сме свидетели на културните търкания между исляма и либералната „западна“ култура, както и в рамките на самия ислям. Най-големите сили обаче ще се отприщят от сблъсъци не на *култури*, а на *убеждения*, допълнително повлияни от наличието или липсата на религиозна вяра. В едно плуралистично и многопластово общество действат цели набори от механизми и именно затова наблюдаването на тенденциите е толкова завладяващо.

Всички лидери трябва да са футуристи

Хората често ме питат какво значи да си футурист. В известен смисъл всички мислещи хора са футуристи. Част от човешката натура е да се планира предварително. Футуристите са просто професионални мислители за бъдещето с мащаб, който обхваща цели индустрии и държави.

Всеки лидер трябва да бъде футурист. Хората следват само водачи, притежаващи убедителна визия за по-добро бъдеще. Тази визия се базира на реалността, на оно-

ва, което знаем днес, и предвижда докъде ще ни отведат действията ни.

Защо съм оптимист и нямам апокалиптични очаквания

Често ме питат дали съм оптимист, или песимист за бъдещето. По-скоро първото въпреки изобилието от дебнещи заплахи и предизвикателства, въпреки ужасите, на които са способни отделни хора.

През годините много анализатори са отправяли зрелищни и апокалиптични предупреждения, че в нашия свят се изчерпва храната, водата или жизненото пространство, че цялото човечество скоро ще бъде заличено от катастрофални събития или пък завладяно от роботи.

Както ще се убедим, огромното мнозинство от тези твърдения просто всяват безсмислена паника. Нашият свят е далеч по-устойчив, отколкото се опасяват някои.

Човечеството има невероятен капацитет за гениални решения и иновации и ще преодолее част от най-наболените проблеми по начини, които днес не можем дори да си представим. Освен това в глобалните системи има много балансиращи сили. Нашите действия обаче могат да бъдат и напълно необратими – например 60% от всички животински видове, съществували на Земята преди 100 години, сега са изчезнали, като в повечето случаи това е пряка последица от човешкото присъствие. Затова нека се обърнем към първото лице на бъдещето, което касае скоростта на промяната и какво може да значи тя за нас.